

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

fruit tech campus

TOPSECTOR
TUINBOUW & LIGTGAASMATERIALEN

IMPACT T&U

WELKOM

1

AGENDA

IMPACT 2025

TOPSECTOR
TUINBOUW & LIGTGAASMATERIALEN

14:00	14:15	OPENING & WELKOM Harrij Schmeitz, IMPACT 2025, Dagvoorzitter
14:15	14:45	DE TEELT; HET PRODUCT Vincent Deenen, Limgroup
14:45	15:15	DE MARKT; DE VRAAG Marcel Schuttelaar, Schuttelaar & Partners
15:15	15:45	PAUZE
15:45	16:45	VOORSTELLEN BOER HENK & MARCEL DINGS MET AANSLUITEND PANELDISCUSSIE
16:45	17:30	NETWERKEN ONDER HET GENOT VAN EEN HAPJE & DRANKJE
17:30		EINDE BIJeenKOMST

2

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANSMATERIALEN

OPENING

HARRIJ SCHMEITZ

3

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANSMATERIALEN

DE AANLEIDING; WAAROM?

Greenport Gelderland
Fruitpact
Pakketmaatregelen
Klimaat 2023

Realisatie LAANBOOMHUIS

2 maart debatavond Gelderse
Tuinbouw

4

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

DE WERELD OP ZIJN KOP...

5

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

DE WERELD OP ZIJN KOP...

6

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2023

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

DE WERELD OP ZIJN KOP...

Frank Engelbart - te Samen-werken vormgeven
Baaijes van AH: op 23 augustus 2023 blauwe bessen uit Zimbabwe?! #lekkerfruitsuitergenland

SISO
Perziken Nectarines Abrikozen

Marni Fruit

Poorthuis packaging

Fred Douven, abbGrowers: "Nederlandse retail zet volop in op blauwe bessen uit eigen land"

Tholen - "Eerlijk is eerlijk, de Nederlandse supermarkten doen hun uiterste best dit jaar om blauwe bessen uit eigen land te verkopen. In het verleden was het ook wel eens anders en werd er door telers ook wel geklaagd, maar nu verdienen ze dan ook een compliment", vertelt Fred Douven van abbGrowers uit Horst.

Het salesteam van abbGrowers maakte twee weken terug een tour langs de Nederlandse telers

Twee weken terug startte de teler de oogst van de Hollandse blauwe bessen op. "De kwaliteit is goed, de maatvoering is een tikkie kleiner"

Always a clean solution

Dagelijkse (groeps)g transporten van en naar Polen - Tsjechië - Slowakije - Hongarije

axians

i-Fresh ERP-software voor AGF-bedrijven

preferred partner

7

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2023

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

DE WERELD OP ZIJN KOP...

FOOD EN RETAIL

[Home](#) | [Food en Retail](#) | [Albert Heijn en WNF bundelen krachten om eco-footprint van voedselsysteem te halveren](#)

ONLINE MARKETING

[Nieuws](#) | [Archief](#) | [Beeldbank](#) | [Over AH](#) | [Directie](#) | [Contact](#)

Menu

Albert Heijn en WNF bundelen krachten om eco-footprint van voedselsysteem te halveren

Albert Heijn en vaste appel- en perenleverancier Vogelaar Vredelhof leggen voedselbos aan

8

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

DE WERELD OP ZIJN KOP..

9

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

DE WERELD OP ZIJN KOP..

Die wahren Kosten:	
Normaler Verkaufspreis	2,49 €
+ Klima	0,84 €
+ Wasser	0,12 €
+ Boden	0,76 €
+ Gesundheit	0,63 €
Verkaufspreis mit wahren Kosten	4,84 €

10

HIGH NATURE OR HIGH TECH

ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023

MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

DE AANLEIDING; AARDBEI

cijfers 2022

Areal in hectare; bron GroentenFruit Huis/CBS

Totaal	Vollegrond	Glas/tunnels	
2000	1.384	1.204	180
2001	1.368	1.188	180
2002	1.389	1.200	189
2003	1.450	1.250	200
2004	1.560	1.350	210
2005	1.600	1.375	225
2006	1.702	1.457	245
2007	1.701	1.436	265
2008	1.619	1.350	269
2009	1.635	1.360	275
2010	1.632	1.347	285
2011	1.652	1.342	310
2012	1.802	1.487	315
2013	1.765	1.424	341
2014	1.792	1.442	350
2015	1.768	1.411	357
2016	1.724	1.364	361
2017	1.692	1.296	395
2018	1.620	1.234	386
2019	1.638	1.149	489
2020	1.525	1.021	504
2021	1.541	968	574
2022	1.442	874	568

PRODUCTIE NEDERLAND

1.442 hectare
87 miljoen kilo

	Bedrijven	Hectares
Vollegrond	270	874
Glas/tunnels	210	568

PRODUCTIE VAN AARDBEIEN IN NEDERLAND IN MILJOEN KILO

Bron: CBS/GroentenFruit Huis

11

HIGH NATURE OR HIGH TECH

ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023

MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

DE AANLEIDING; WAAROM?

boerend hart

12

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

DE TEELT; HET PRODUCT

VINCENT DEENEN

13

Visie Limgroup - zachtfruit - aardbei
High Tech or High Nature

IMPACT 2025 - Topsector Tuinbouw & Uitgangsmateriaal

Fruit tech campus - Geldermalsen,
4 september 2023

Unleashing plant potential

Limgroup

14

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANSMATERIALEN

DE MARKT; DE VRAAG

MARCEL SCHUTTELAAR

15

De toekomst van zacht fruit: high tech of high nature?

5 september 2023

Marcel Schuttelaar

16

17

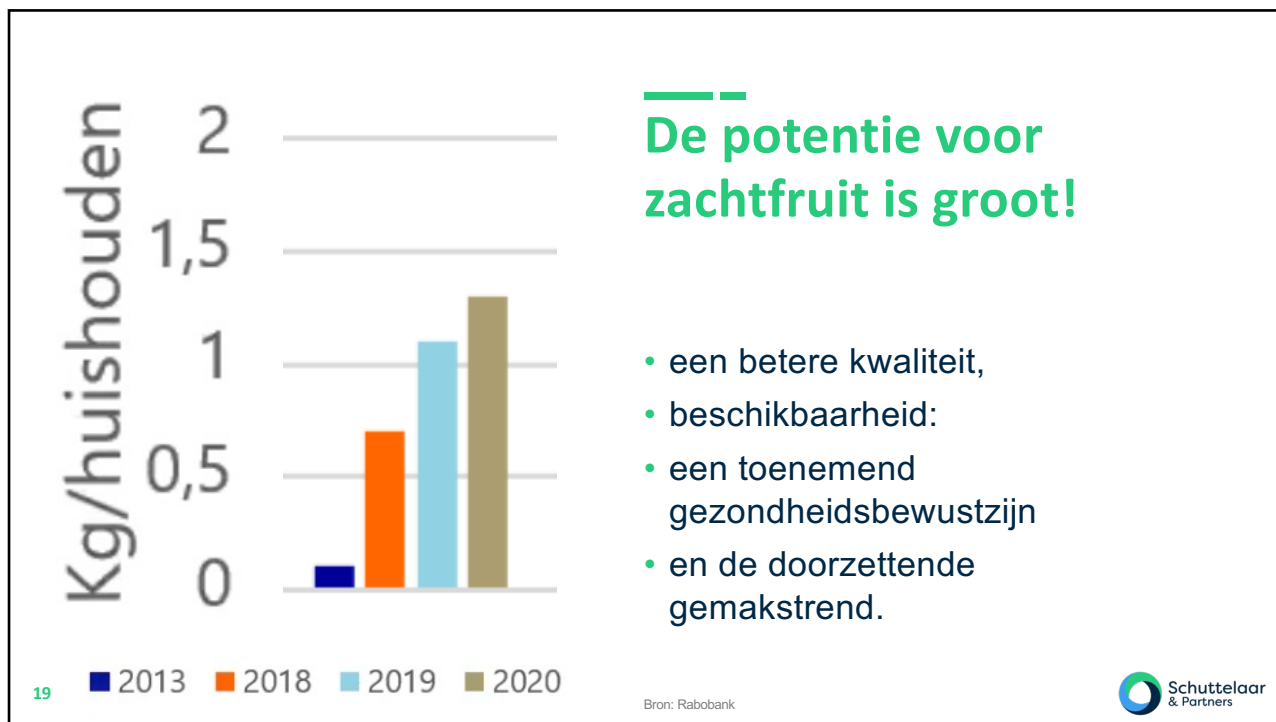

De marktgroei in zachtfruit, met name blauwe bessen, zet wereldwijd, in Europa en in Nederland door

18

18

19

Gezond is steeds belangrijker

- Gezond snacken en gemak dient de mens
- Onbewerkt = vervanging voor ultra processed food
- Past in trend vega/vegan/ plantaardig
- Stimulus: Nutri-Score
- Weg van de trend 'superfood': hype is niet duurzaam

20

Schuttelaar & Partners

20

Barrières (1/2)

Prijs

Kwaliteit

“één op de drie kopers van blauwe bessen in Nederland en één op de vijf in Duitsland tevreden is over de kwaliteit”

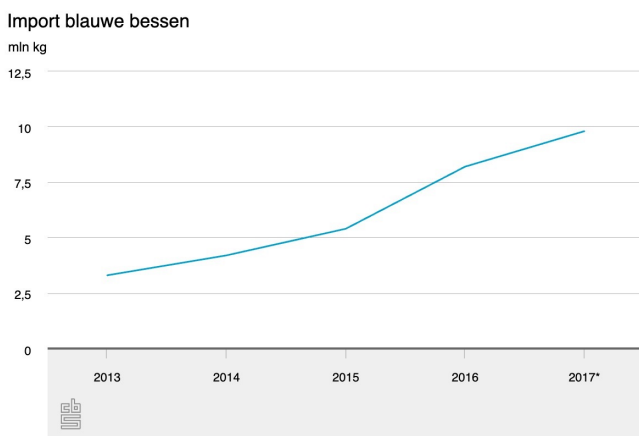
21

21

Barrières (2/2)

Import seizoen consumptie

Beschikbaarheid?

22

High nature or high tech?

23

23

Rijk Zwaan stapt in veredeling van zacht fruit

**- CRISPR Cas?
- GMO en consument**

24

25

— — Toekomst

- Hoge opbrengst per (dure) m2
- Investeren in topkwaliteit: lagere prijs + vaste kwaliteit
- Let op dubieuze aanbieders; slechte kwaliteit maakt sector kapot
- Smaak
- Data, data, data: hightech en automatisering/robotisering
- Onbespoten (directe consumptie)
- Indoor als basis; biologisch (grondgebonden) als marktsegment
- Klimaatpositief, circulair en gesloten kringloop
- Relatief 'beter' klimaat in NL (global heating)

26

26

Dit zien we in het zuivelschap...

KEURMERKEN EN KETENSAMENWERKINGEN

27

Schuttelaar
& Partners

Den Haag

Zeestraat 84
2518 AD Den Haag

Wageningen

Bronland 12-S
6708 WH Wageningen

Brussel

Rue Belliard 199, bte 22
B-1040 Brussel

Volg ons op social media

- werkenbijschuttelaar
- schuttelaar
- schuttelaar & partners

© Schuttelaar & Partners. Alle teksten, beelden, logo's en andere content in deze presentatie worden beschermd door het auteursrecht. Hetzij anders vermeld. Reproductie en/of gebruik is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming.

28

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

 TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANSMATERIALEN

PAUZE

29

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

 TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANSMATERIALEN

VOORSTELLEN BOER HENK & MARCEL DINGS

30

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITENBANGMATERIELEN

HIGH TECH
HIGH NATURE

31

Brookberries Groep

- ▶ 5 glastuinbouw bedrijven (30 ha) gemeente Venlo
- ▶ Huisvestingslocatie internationale werknemers Gemeente Horst
- ▶ Akkerbouwbedrijf met varkenshouderij (verhuurd) Belfeld-Beesel

32

Introductie

- ▶ Ondernemers:
- ▶ Marcel Dings
- ▶ 58 getrouwd 4 zonen en 4 dochters
- ▶ Peter van den Eertwegh
- ▶ 54 getrouwd 3 dochters

33

Brookberries Groep

- ▶ 1987 begonnen op ouderlijk gemengd bedrijf in maatschap met moeder
- ▶ 1998 ouderlijk bedrijf overgenomen en voortgezet samen met echtgenote Iris
- ▶ 1999 begonnen met aardbeien onder glas (11.000m²)
- ▶ 2003 uitgebreid naar 20.000m²
- ▶ 2008 Nieuwbouw 2^e locatie begonnen met compagnon (62.500 meters)
- ▶ 2013 3^e locatie: overname bestaande tomatenkwekerij met belichting (73.000m² waarvan 35.000m² met SON-T 13.000 Lux)
- ▶ 2014 4^e locatie: overname bestaande tomatenkwekerij (40.000m²)
- ▶ 2018 LED belichting in 17.000m² op locatie 4
- ▶ 2021-2022 realisatie 5^e locatie (100.000m² waarvan 30.000m² belicht) naast bestaande locatie in glastuinbouwgebied

34

35

36

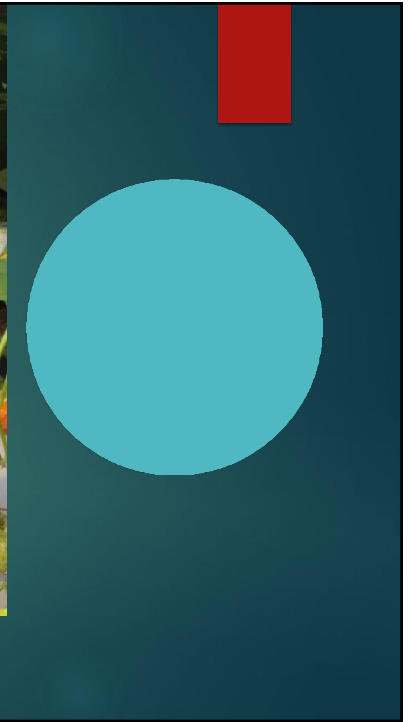

37

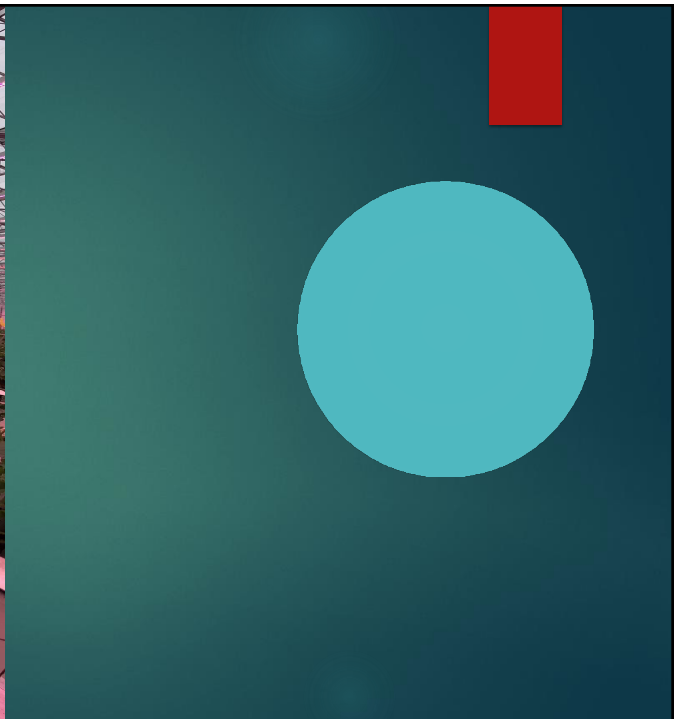
Facts and Figures Brookberries Groep

- ▶ Sinds 2008 met compagnon
- ▶ 2021: omzet 13.000.000 euro
- 15 medewerkers in vaste dienst (hoger en middenkader en mensen op kantoor)
- Door het jaar heen tussen 80 en 180 seizoen medewerkers

38

39

40

41

Telerscooperatie Fossa Eugenia

- ▶ 30 Telers (2021)
- ▶ Omzet 165.000.000 euros in 2021
- ▶ Groenten, kruiden en zachtfruit (aardbeien en frambozen)
- ▶ Van telers, voor telers en door telers.
- ▶ Fossa Eugenia verzorgt de verkoop en administratie
- ▶ 1,5% kosten, mogelijkheid voor GMO subsidie voor versnelling innovaties
- ▶ Kredietverzekering, betalen de telers 2-3 weken na levering,
- ▶ 60% direct aan retail in Nederland en regio Europa

42

Marktvisie Brookberries

- ▶ Maximaal 20% van de omzet bij de grootste klant
- ▶ Regionaal is de basis: 600 km rondom Venlo: 170.000.000 consumenten
- ▶ Klanten bestand met een mix van retail (seizoenprogramma's), niche markten (Hi-end) en groothandels markten (4 kants verwaarding).
- ▶ 20-30% week en daghandel. Rest seizoens- of jaarafspraken
- ▶ Maak de keten naar de klant zo kort en efficiënt mogelijk
- ▶ Streven naar langdurige en open relatie met de klant: de beste willen zijn niet de goedkoopste
- ▶ Betrouwbaar en flexibel
- ▶ Denk in kracht en niet in macht

43

44

45

Hoe blijven we succesvol in de toekomst

- ▶ Goed personeelsmanagement: investeer in mensen en zorg voor de juiste mensen op de juiste plek. Probeer eenvoudig of zwaar werk verder te robotiseren
- ▶ Investeren in Big data management (sensoren, algoritmes, Artificial Intelligence)
- ▶ Verdere ketensamenwerking: optimaliseren keten van veredelaar tot consument om onnodige kosten te vermijden en creëren van toegevoegde waarde
- ▶ Blijven innoveren, maar wel op een verantwoorde manier
- ▶ Inno20: samen nieuwe verdienmodellen in de glastuinbouw ontwikkelen
- ▶ Maatschappelijke betrokkenheid van ondernemers/bedrijf voor draagvlak in de (werk)omgeving

46

Ambitie komende 5 jaar

- ▶ Autonome groei eventueel door participatie in ketenpartners
- ▶ Verbreden productenpakket met nieuwe gewassen passend bij ontwikkelingen en vragen uit de markt
- ▶ Van ondernemer(s) naar onderneming

47

HIGH NATURE OR HIGH TECH

ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023

MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

fruit tech campus

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSLAGSMATERIELEN

HIGH NATURE BOER HENK

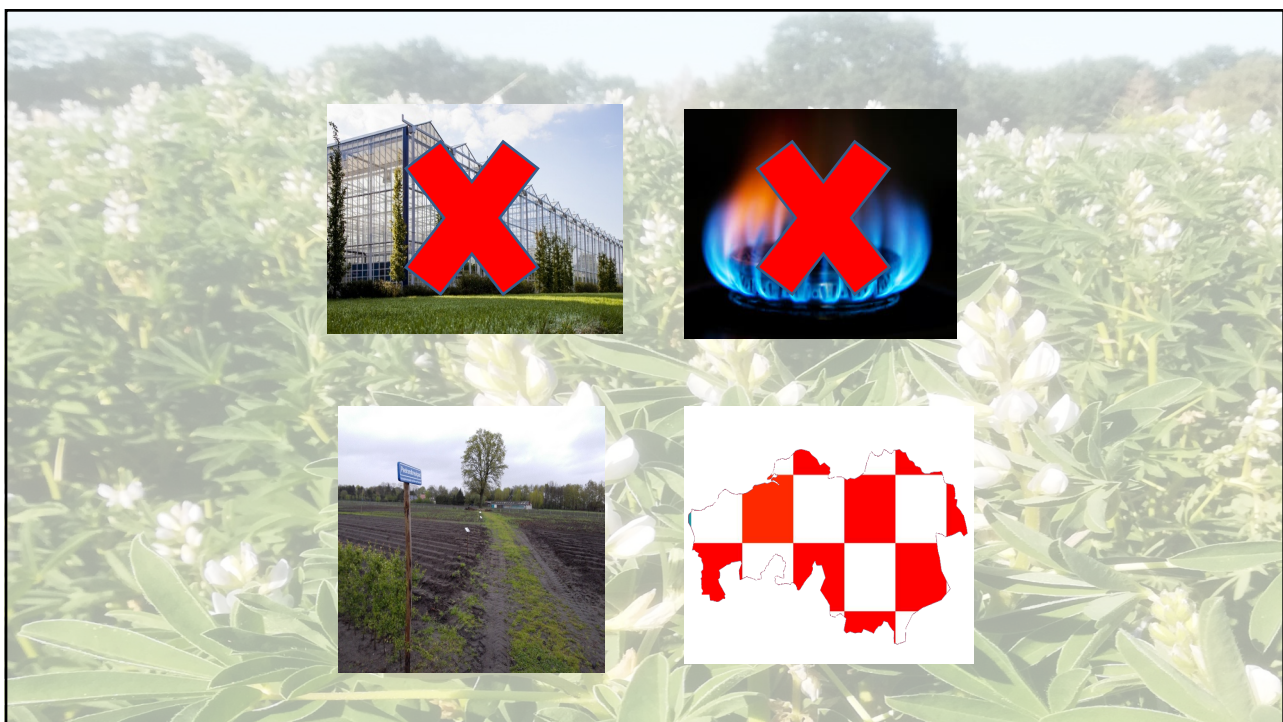
HIGH TECH

HIGH NATURE

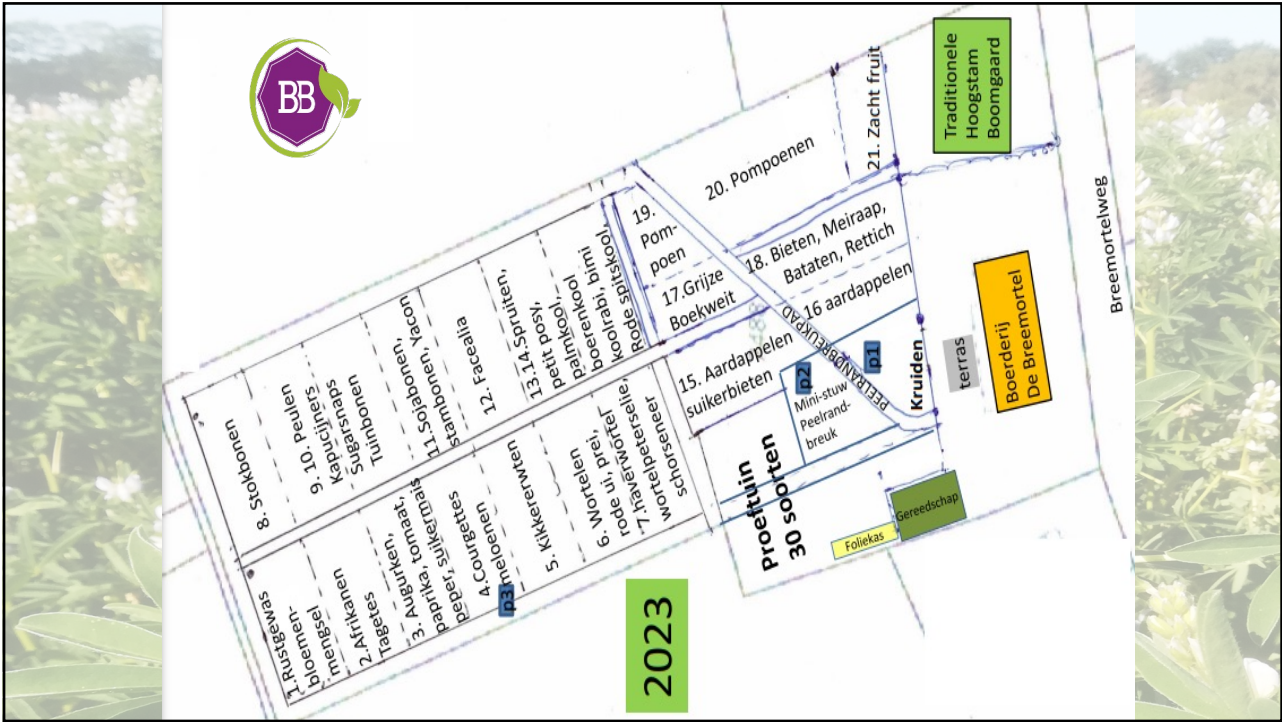
48

49

50

51

52

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

 FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

 TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANSMATERIALEN

PANELDISCUSSIE

53

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

 FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

 TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANSMATERIALEN

STELLING

“Retail” zal acteren op consumenten sentiment en schakelt naar High Nature?

54

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANSMATERIALEN

STELLING

Local-for-Local & kleinschalige teelt is de toekomst?

55

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANSMATERIALEN

STELLING

Genetische technieken als CRISPR Cas Bieden de mogelijkheid terug te keren naar Open Teelt ?

56

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANSMATERIALEN

STELLING

Het gaat niet om High Tech versus High Nature
maar om High Nature met High Tech?

BIOMIMICRY

57

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANSMATERIALEN

STELLING

Keurmerken basis voor consument
die begrijpt wat hij koopt?

58

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANGSMATERIALEN

STELLING

Het Voedselzekerheidsvraagstuk lost het sentiment van zelf op..

59

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITSAANGSMATERIALEN

STELLING

We gaan terug naar een wereld waar Open Teelt in Vollegrond normaal wordt?

60

HIGH NATURE OR HIGH TECH
ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023
MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITENBODEM

STELLING

Het is belangrijk dat we als keten/sector het verhaal van hightech beter uitleggen om deze beweging in perspectief te plaatsen.

61

IMPACT T&U

5th EDITION
INNOVATION
PRIZE 2023

TUX PITCHES FOR INNOVATIVE IDEAS

WAGENINGEN CAMPUS

HEALTHY FOOD
OXYGEN
WELL-BEING

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITENBODEM

9 NOVEMBER

62

**HIGH NATURE
OR HIGH TECH**

ZACHTFRUIT 2035

5 SEPT. 2023

MEETUP

FRUIT TECH CAMPUS, GELDERMALSEN

fruit tech campus

IMPACT T&U

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITENGAANGSMATERIELEN

63